

Elintarvikeketjun monivuotinen kansallinen valvontasuunnitelma 2025-2028

Osa 2: Toimenpiteet valvonnan päämäärien saavuttamiseksi – valvonnan painopisteet: päivitys vuodelle 2026

Kasvintuotanto

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2025	2026	2027	2028
Valmius, varautuminen ja huoltovarmuus					
	Lannoitevalmisteiden vaatimustenmukaisuus ja laatu	Lannoitevalmisteiden valvonnassa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen lannoitevalmisteiden valvontaa	Lannoitevalmisteiden valvonnassa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen lannoitevalmisteiden valvontaa	Lannoitevalmisteiden valvonnassa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen lannoitevalmisteiden valvontaa	Lannoitevalmisteiden valvonnassa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen lannoitevalmisteiden valvontaa
	Siemenmarkkinavalvonta	Varmistetaan markkinoilla olevan kylvösiemenen vaatimusten mukaisuutta tavoitteena varmistaa sadon käyttökelpoisuus ja laatu	Varmistetaan markkinoilla olevan kylvösiemenen vaatimusten mukaisuutta tavoitteena varmistaa sadon käyttökelpoisuus ja laatu	Varmistetaan markkinoilla olevan kylvösiemenen vaatimusten mukaisuutta tavoitteena varmistaa sadon käyttökelpoisuus ja laatu	Varmistetaan markkinoilla olevan kylvösiemenen vaatimusten mukaisuutta tavoitteena varmistaa sadon käyttökelpoisuus ja laatu
	Hukkakauravalvonta	Edistetään vaikuttavaa hukkakauravalvontaa tavoitteena turvata korkealaatuista kasvintuotantoa.	Edistetään vaikuttavaa hukkakauravalvontaa tavoitteena turvata korkealaatuista kasvintuotantoa.	Edistetään vaikuttavaa hukkakauravalvontaa tavoitteena turvata korkealaatuista kasvintuotantoa.	Edistetään vaikuttavaa hukkakauravalvontaa tavoitteena turvata korkealaatuista kasvintuotantoa.
	Kasvinterveys ja taimiaineistot	- Vuosittain kartoitettavien tuhoojien lisäksi kartoitetaan avomaan kasvintuhoojia (2. vuosi) - Valmiusharjoitus yleiseen valmiussuunnitelmaan liittyen	- Vuosittain kartoitettavien tuhoojien lisäksi kartoitetaan metsätuhoojia - Valmiusharjoitus valvontasektoriin liittyen - Kehitetään valvonnan riskiperusteisuutta	- Vuosittain kartoitettavien tuhoojien lisäksi kartoitetaan kasvihuonetuhoojia - Valmiusharjoitus valvontasektoriin liittyen - Kehitetään valvonnan riskiperusteisuutta	- Vuosittain kartoitettavien tuhoojien lisäksi kartoitetaan perunan ja sokerijuurikkaan tuhoojia - Valmiusharjoitus valvontasektoriin liittyen

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2025	2026	2027	2028
		- Kehitetään valvonnan riskiperusteisuutta - Vihannesten taimituottajien rekisteröinti	Vihannesten taimituottajien säännöllisen valvonnan aloittaminen.		Kehitetään valvonnan riskiperusteisuutta
Vastuullisuus ja kestävyys					
	Kasvinsuojeluaineiden käyttö	Ely-keskus tekee kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa, joka kohdistuu toimijoihin, jotka käyttävä ammatissaan kasvinsuojeluaineita Ely-keskus valvoo kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta maataloilla ehdollisuuden valvonnessa.	Ely-keskus tekee kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa, joka kohdistuu toimijoihin, jotka käyttävä ammatissaan kasvinsuojeluaineita Ely-keskus valvoo kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta maataloilla ehdollisuuden valvonnessa.	Ely-keskus tekee kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa, joka kohdistuu toimijoihin, jotka käyttävä ammatissaan kasvinsuojeluaineita Ely-keskus valvoo kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta maataloilla ehdollisuuden valvonnessa.	Ely-keskus tekee kasvinsuojeluaineiden käytön valvontaa, joka kohdistuu toimijoihin, jotka käyttävä ammatissaan kasvinsuojeluaineita Ely-keskus valvoo kasvinsuojeluaineiden käytön asianmukaisuutta maataloilla ehdollisuuden valvonnessa.
	Lannoitevalmisteiden vaatimustenmukaisuus ja laatu	- Lannoitevalmisteiden valvonnessa painotetaan tiedon jakamista uudistuneista vaatimuksista ja kerätään tietoa vaatimusten toteutumisesta. ELY-keskusten tekemässä markkinavalvonnessa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen uusien ja CE-merkittyjen lannoitevalmisteiden valvontaa	- Lannoitevalmisteiden valvonnessa painotetaan tiedon jakamista uudistuneista vaatimuksista ja kerätään tietoa vaatimusten toteutumisesta. ELY-keskusten tekemässä markkinavalvonnessa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen uusien ja CE-merkittyjen lannoitevalmisteiden valvontaa	- Lannoitevalmisteiden valvonnessa painotus siirtyy tiedon jakamista puutteiden todentamiseen ja korjaamiseen ELY-keskusten tekemässä markkinavalvonnessa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen uusien ja CE-merkittyjen lannoitevalmisteiden valvontaa	- Lannoitevalmisteiden valvonnessa painotus siirtyy tiedon jakamista puutteiden todentamiseen ja korjaamiseen ELY-keskusten tekemässä markkinavalvonnessa painotetaan elintarviketuotantoon tarkoitettujen uusien ja CE-merkittyjen lannoitevalmisteiden valvontaa
	Siemenmarkkinavalvonta	Painotetaan tarkastamattoman siemenen valvontaa. Viestitään tarkastetun siemenen eduista.	Painotetaan tarkastamattoman siemenen valvontaa. Viestitään tarkastetun siemenen eduista.	Painotetaan tarkastamattoman siemenen valvontaa. Viestitään tarkastetun siemenen eduista.	Painotetaan tarkastamattoman siemenen valvontaa. Viestitään tarkastetun siemenen eduista.
	Hukkakauravalvonta	Tuetaan viljelijöitä hukkakauratilanteen hallinnassa.	Tuetaan viljelijöitä hukkakauratilanteen hallinnassa.	Tuetaan viljelijöitä hukkakauratilanteen hallinnassa.	Tuetaan viljelijöitä hukkakauratilanteen hallinnassa. Painotetaan

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2025	2026	2027	2028
		Painotetaan vakavien saastuntojen valvontaan.	Painotetaan vakavien saastuntojen valvontaan.	Painotetaan vakavien saastuntojen valvontaan.	vakavien saastuntojen valvontaan.
	Kasvinterveys ja taimiaineistot	Kannustetaan yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöitä tarkistamaan kasvipassit ja taimietiketit sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimista ja ottamaan yhteyttä alueen kasvintarkastajaan, jos niissä ilmenee puutteita.	- Kannustetaan yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöitä tarkistamaan kasvipassit ja taimietiketit sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimista ja ottamaan yhteyttä alueen kasvintarkastajaan, jos niissä ilmenee puutteita.	- Kannustetaan yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöitä tarkistamaan kasvipassit ja taimietiketit sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimista ja ottamaan yhteyttä alueen kasvintarkastajaan, jos niissä ilmenee puutteita.	- Kannustetaan yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöitä tarkistamaan kasvipassit ja taimietiketit sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimista ja ottamaan yhteyttä alueen kasvintarkastajaan, jos niissä ilmenee puutteita.
Teknologia ja tieto					
	Kasvinsuojeluaineiden käyttö	Tukes informoi kasvinsuojeluaineiden käyttäjiä kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyvistä vaatimuksista omilla internetsivuillaan ja esimerkiksi Ruokaviraston viljelijöille toimittamassa viljelijä uutiskirjeessä Ruokavirasto informoi ehdollisuuteen ja viljelijätukiin liittyvistä vaatimuksista tuenhakijoita.	Tukes informoi kasvinsuojeluaineiden käyttäjiä kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyvistä vaatimuksista omilla internetsivuillaan ja esimerkiksi Ruokaviraston viljelijöille toimittamassa viljelijä uutiskirjeessä Ruokavirasto informoi ehdollisuuteen ja viljelijätukiin liittyvistä vaatimuksista tuenhakijoita. Kasvinsuojeluaineiden ammattikäyttäjät kirjaavat käyttötiedot sähköiseen kirjapitoon	Tukes informoi kasvinsuojeluaineiden käyttäjiä kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyvistä vaatimuksista omilla internetsivuillaan ja esimerkiksi Ruokaviraston viljelijöille toimittamassa viljelijä uutiskirjeessä Ruokavirasto informoi ehdollisuuteen ja viljelijätukiin liittyvistä vaatimuksista tuenhakijoita. Kasvinsuojeluaineiden ammattikäyttäjät kirjaavat käyttötiedot sähköiseen kirjapitoon	Tukes informoi kasvinsuojeluaineiden käyttäjiä kasvinsuojeluaineiden käyttöön liittyvistä vaatimuksista omilla internetsivuillaan ja esimerkiksi Ruokaviraston viljelijöille toimittamassa viljelijä uutiskirjeessä Ruokavirasto informoi ehdollisuuteen ja viljelijätukiin liittyvistä vaatimuksista tuenhakijoita. Kasvinsuojeluaineiden ammattikäyttäjät kirjaavat käyttötiedot sähköiseen kirjapitoon
	Lannoitevalmisteiden vaatimustenmukaisuus ja laatu	Ruokavirasto viestii lannoitealan toimijoita uudistuneen lainsäädännön vaatimuksista	Ruokavirasto viestii lannoitealan toimijoita uudistuneen lainsäädännön vaatimuksista	Ruokavirasto viestii lannoitealan toimijoita lainsäädännön	Ruokavirasto viestii lannoitealan toimijoita lainsäädännön vaatimuksista

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2025	2026	2027	2028
		internetsivuillaan ja uutiskirjeissä. Valvonnassa painotetaan tiedon jakamista	internetsivuillaan ja uutiskirjeissä. Valvonnassa painotetaan tiedon jakamista	vaatimuksista internetsivuillaan ja uutiskirjeissä.	internetsivuillaan ja uutiskirjeissä.
	Siemenmarkkinavalvonta	• Ruokavirasto viestii hyvälaatuisen kylvösiemenen eduista internetsivuillaan ja uutiskirjeissä. Valvonnassa painotetaan teknologian ja automatisaation käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.	• Ruokavirasto viestii hyvälaatuisen kylvösiemenen eduista internetsivuillaan ja uutiskirjeissä. Valvonnassa painotetaan teknologian ja automatisaation käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.	• Ruokavirasto viestii hyvälaatuisen kylvösiemenen eduista internetsivuillaan ja uutiskirjeissä. Valvonnassa painotetaan teknologian ja automatisaation käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.	• Ruokavirasto viestii hyvälaatuisen kylvösiemenen eduista internetsivuillaan ja uutiskirjeissä. Valvonnassa painotetaan teknologian ja automatisaation käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.
	Hukkakauravalvonta	• Viestitään usealla kanavalla hukkakauratorjunnan tarpeesta ja keinoista. Edistetään mahdollisuuksien mukaan uuden teknologian ja automatisaation käyttöönottoa.	• Viestitään usealla kanavalla hukkakauratorjunnan tarpeesta ja keinoista. Edistetään mahdollisuuksien mukaan uuden teknologian ja automatisaation käyttöönottoa.	• Viestitään usealla kanavalla hukkakauratorjunnan tarpeesta ja keinoista. Edistetään mahdollisuuksien mukaan uuden teknologian ja automatisaation käyttöönottoa.	• Viestitään usealla kanavalla hukkakauratorjunnan tarpeesta ja keinoista. Edistetään mahdollisuuksien mukaan uuden teknologian ja automatisaation käyttöönottoa.
	Kasvinterveys ja taimiaineistot	• Sähköinen kasvinterveystodistus Traces-ePHYTO käyttöönotto rinnakkain TETOn kanssa • Viestitään yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöille kasvipassi- ja taimietikettivaatimuksista sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimien osalta. • Kerätään tietoa toimijoiden kasvien hankintakanavista EU:n sisämarkkinoilta. • Jaetaan tarkastusten aikana toimijaryhmittäin laadittuja tuhoojaesitteitä ja viestitään kasvintuhoojahakupalvelusta Ruokaviraston sivuilla toimijoiden	• Sähköinen kasvinterveystodistus Traces-ePHYTO käyttöönotto rinnakkain TETOn kanssa • Viestitään yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöille kasvipassi- ja taimietikettivaatimuksista sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimien osalta. • Kerätään tietoa toimijoiden kasvien hankintakanavista EU:n sisämarkkinoilta. • Jaetaan tarkastusten aikana toimijaryhmittäin laadittuja tuhoojaesitteitä ja viestitään kasvintuhoojahakupalvelusta Ruokaviraston sivuilla	• Sähköinen kasvinterveystodistus Traces-ePHYTO käyttöönotto rinnakkain TETOn kanssa • Viestitään yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöille kasvipassi- ja taimietikettivaatimuksista sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimien osalta. • Kerätään tietoa toimijoiden kasvien hankintakanavista EU:n sisämarkkinoilta. • Jaetaan tarkastusten aikana toimijaryhmittäin laadittuja tuhoojaesitteitä ja viestitään kasvintuhoojahakupalvelusta Ruokaviraston sivuilla	• Sähköinen kasvinterveystodistus Traces-ePHYTO käyttöönotto rinnakkain TETOn kanssa • Viestitään yhteistyössä Hedelmän- ja marjanviljelijäin liitto ry:n kanssa hedelmän- ja marjaviljelijöille kasvipassi- ja taimietikettivaatimuksista sisämarkkinoilta suoraan tiloille hankituista taimien osalta. • Kerätään tietoa toimijoiden kasvien hankintakanavista EU:n sisämarkkinoilta. • Jaetaan tarkastusten aikana toimijaryhmittäin laadittuja tuhoojaesitteitä ja viestitään kasvintuhoojahakupalvelusta

KEHITTÄMISTEEMA	PAINOPISTE	2025	2026	2027	2028
		itsensä tekemän tarkkailun helpottamiseksi. Kehitetään eri tietojärjestelmiä ja niiden tehokkaampaa hyödyntämistä sekä tarkastusteknologiaa rahoituksen salliessa (mobiilikasvintarkastus, paikkatieto, satelliittiperusteinen tuhoojien kaukokartoitus).	toimijoiden itsensä tekemän tarkkailun helpottamiseksi. Kehitetään eri tietojärjestelmiä ja niiden tehokkaampaa hyödyntämistä sekä tarkastusteknologiaa rahoituksen salliessa (mobiilikasvintarkastus, paikkatieto, satelliittiperusteinen tuhoojien kaukokartoitus).	toimijoiden itsensä tekemän tarkkailun helpottamiseksi. Kehitetään eri tietojärjestelmiä ja niiden tehokkaampaa hyödyntämistä sekä tarkastusteknologiaa rahoituksen salliessa (mobiilikasvintarkastus, paikkatieto, satelliittiperusteinen tuhoojien kaukokartoitus).	Ruokaviraston sivuilla toimijoiden itsensä tekemän tarkkailun helpottamiseksi. Kehitetään eri tietojärjestelmiä ja niiden tehokkaampaa hyödyntämistä sekä tarkastusteknologiaa rahoituksen salliessa (mobiilikasvintarkastus, paikkatieto, satelliittiperusteinen tuhoojien kaukokartoitus).